

**Elaborarea informațiilor pentru lucrătorii migranți prin cooperare
sindicală internațională
VS / 2013/0204
Workshop Budapesta
20-21 martie 2014**

Rezumat

În data de 20-21 martie 2014 Sindicatul LIGA au organizat un atelier de lucru internațional în Budapesta, ocazie cu care a fost lansată seria de evenimente din cadrul unui proiect în domeniul migrației implementat în parteneriat cu Cartel Alfa din România și TUC din Marea Britanie. Proiectul intitulat "Elaborarea informațiilor pentru lucrătorii migranți prin cooperare sindicală internațională" este parțial finanțat de Comisia Europeană. Durata proiectului este de 12 luni din noiembrie 2013 până în octombrie 2014. Pentru perioada de implementare a proiectului, coordonatorii au prevăzut încă două ateliere de lucru organizate la Londra și București care vor reprezenta tot atâtea ocazii pentru dezbateri și schimb de idei în domeniul migrației. A fost deja lansat site-ul construit în cadrul proiectului. Site-ul va funcționa pe toată durata proiectului. Pagina de web vine în sprijinul lucrătorilor migranți oferindu-le informații actualizate pe o suprafață permanent reînnoită. Totodată, pagina se constituie într-o platformă de comunicare, oferind un forum accesibil pentru lucrătorii migranți. În plus, partenerii s-au angajat să elaboreze studii bazate pe cercetare complexă și aprofundată în domeniul migrației în cele trei țări participante la proiect. Mai mult decât atât, partenerii vor pregăti și disemina materiale informative în trei limbi, materiale ce vor oferi referințe utile pentru lucrătorii migranți. Proiectul se va încheia cu o conferință de anvergură organizată la Budapesta în septembrie 2014.

Conferința a fost deschisă de discursul lui Melinda Kelemen, coordonatorul proiectului. Discursul inaugural a fost urmat de prezentarea lui Judit Tóth, profesor la Universitatea din Szeged în Ungaria. Ea a elaborat studiul de țară pentru Ungaria. Profesorul Judit Tóth a prezentat pe larg și detaliat acest studiu aprofundat de 30 de pagini. Studiul a dorit să contextualizeze situația maghiarilor din perspectiva migrației și a comparat această situație cu cea a britanicilor și românilor. Din prezentare am aflat că ponderea străinilor care trăiesc și lucrează în Ungaria este de doar 1,4%. Cu toate acestea, creșterea fluxului de emigrație a forței de muncă din ultimii ani a generat o bătălie a datelor furnizate de diferite instituții, cum ar fi KSH (Institutul Maghiar de Statistică), respectiv instituțiile din țările gazdă. Statisticile întocmite de Banca Mondială ar putea constitui o sursă sigură de date valide. Conform acestora din urmă, aproximativ 500.000 de maghiari lucrează în străinătate. Rata șomajului aflată în continuă creștere a atins pragul de 11%, impozitele mari, salarii mici, creditele populației și nivelul scăzut al transferurilor sociale constituie tot atâtea factori de respingere pentru migranții din Ungaria.

Sindicatul din Ungaria sunt pentru eliminarea măsurilor restrictive luate de Guvern.

Judit Tóth susține că puterea de atracție a Marii Britanii s-a înscris într-un trend de creștere constantă. Evoluția este favorizată de limbă, diferențele de salarii, și extinderea continuă a rețelelor existente în diasporă. Extinderea rețelelor din diasporă înseamnă că tot mai multe firme și organizații sprijină lucrătorii migranți pe durata șederii lor în străinătate.

Cea mai mare diferență dintre dreptul muncii din Marea Britanie, respectiv Ungaria se află, probabil, în legislație. În timp ce Codul Muncii din Ungaria formează un grup de legi relativ uniform în privința drepturilor lucrătorilor în care excepțiile sunt sporadice, reglementările britanice sunt destul de fragmentate.

Dreptul britanic nu definește clar munca temporară alternativă, ceea ce afectează negativ și lucrătorii maghiari. Numărul abuzurilor este ridicat, iar controlul exercitat de stat este mai degrabă slab. Crește în continuu numărul persoanelor care desfășoară activități independente mai cu seamă printre românii și bulgarii care lucrează în Marea Britanie. În comparație cu reglementările din Marea Britanie, cele din Ungaria nu tratează la fel de explicit domeniul activităților independente. Forța de muncă angajată în activități independente este mai răspândită în anumite domenii, cum ar fi construcțiile și domeniul serviciilor hoteliere și al restaurantelor, exact sectoarele care beneficiază de cea mai slabă protecție socială. Rata șomajului în rândul tinerilor este ridicată în ambele țări. Rata șomajului este în medie mai ridicată în Ungaria, în timp ce în Marea Britanie există o mare diferență între rata șomajului în rândul tinerilor în comparație cu rata medie a șomajului. Ocuparea forței de muncă în sectorul public este foarte mare în ambele țări; fiecare al cincilea lucrător este angajat în sectorul public. Marea Britanie intenționează să scadă treptat și sistematic nivelul forței de muncă ocupată în sectorul public. Însă Ungaria nu a elaborat un asemenea plan până în prezent.

Salariul minim pe economie este prevăzut de lege în ambele țări. Legislația maghiară diferențiază între angajați publici, persoane cu diplomă de absolvent și cele fără. În sistemul britanic criteriile de diferențiere sunt date de vârstă, și de nevoile de cazare și subzistență ale angajaților.

În prezentarea sa detaliată prof. Judit Tóth a abordat și tema surselor de informare disponibile pentru lucrătorii migranți, precum și modul în care s-ar putea dezvolta și îmbunătăți informațiile cuprinse în pagina web, pliantele și broșurile de informare concepute în cadrul proiectului.

Georgiev Tsanko, reprezentantul sindicatului Podkrepa, a deschis sesiunea de după-amiază cu o prezentare despre structura pieței forței de muncă din Bulgaria din perspectiva migrației. După aceasta a venit rândul participantul croat și polonez să prezinte situația din propriile lor țări.

Rosa Crawford, reprezentând partenerul britanic TUC, a vorbit despre modul în care lucrătorii migranți din Anglia pot să devină și devin membri de sindicat.

Florina Panaite, reprezentant al partenerului CARTEL ALFA din România, a vorbit despre faptul că România este o țară emitentă, la fel ca Ungaria. În conformitate cu anumite estimări 3 milioane de români lucrează în străinătate în prezent. O parte dintre ei sunt lucrători migranți fără forme legale.

În timpul rămas din sesiunea de după-amiază, participanții au format trei grupuri de lucru în cadrul cărora au fost dezbătute problemele comune și s-au lansat propuneri și recomandări cu privire la cooperarea viitoare în cadrul proiectului, la pliante, broșuri și site-ul proiectului.

Șirul prezentărilor din cea de a doua zi a conferinței a fost deschis de prezentarea lui Marco Cilento, consilier ETUC. Prezentarea a abordat politicile de migrație și proiectele elaborate de ETUC. Conform unei hotărâri ETUC, migrația este una dintre cele mai importante probleme din prezent, în care tratamentul și accesul egal constituie principiul fundamental cel mai important. Europa trebuie să deschidă căile legale pentru asigurarea liberei circulații pentru a consolida siguranța migrației. De asemenea, el a vorbit despre necesitatea dezvoltării unui regulament clar la nivel european, un regulament care să nu se bazeze exclusiv pe măsuri restrictive. De asemenea trebuie abordată și situația lucrătorilor migranți ilegali. Mai mult decât atât, sindicatele ar trebui să includă politicile de migrare în fruntea listei lor de priorități. Programul de la Stockholm din 2009 al Comisiei Europene stabilește cinci priorități. ETUC a implementat deja o parte importantă a directivelor privind sancțiunile împotriva angajatorilor, migrația temporară și transferurile din cadrul aceleiași companii. Selecția și circularitatea sunt două fenomene importante în migrație. Primul fenomen se referă la eliberarea permiselor temporare de muncă, în timp ce a doua ne spune că o anumită țară acceptă doar forță de muncă înalt calificată. Aceste două fenomene nu pot satisface nevoile actuale ale societăților europene. ETUC a recomandat Comisiei să sprijine migrația stabilă în locul celor două tipuri de fenomene de migrație menționate mai sus. ETUC este foarte preocupat de problema forței de muncă iregulare. Cu toate acestea, reacționând la problemele generate de procesele demografice, în loc să adopte doar măsuri restrictive, Comisia ar trebui să sprijine măsuri care regularizarea munca, facilitează accesul la servicii, consolidează drepturile și sprijină întregirea familiilor.

Accesul la drepturi și la formare este un alt aspect foarte important care trebuie abordat în următorii ani. Este nevoie de un nou regulament care consolidează atât integrarea și accesul la piața forței de muncă, cât și drepturile migranților. Directivele existente, cum ar fi directivele privind reîntregirea familiei sau directivele care privesc statutul de rezident al migranților, ar trebui îmbunătățite în continuare. Trebuie analizate noile tendințe ale pieței forței de muncă, iar procesul trebuie adaptat în consecință. Pentru toate acestea este nevoie de implicarea partenerilor sociali și trebuie efectuate analize pentru a face fluxurile de migrație mai predictibile. În ceea

ce privește migrația ilegală, Comisia a susținut întărirea frontierelor și sprijinirea migrației de întoarcere.

Directiva transferuri intra-companii permite companiilor multinaționale să-și transfere angajații dintr-o țară în alta. Forța de muncă angajată în aceste transferuri provine de regulă din țări terțe. Această forță de muncă ajunge în Europa în principal pe această rută. Lucrătorii primesc permis de muncă beneficiind de procedura simplificată de obținere a permisului de muncă. ETUC susține principiul tratamentului egal și în această privință. De aceea consideră că munca angajaților trebuie să fie reală, iar muncitorii ar trebui să fie înalt calificați. Parlamentul European nu a dorit să accepte aceste recomandări ale ETUC, drept urmare ele s-au constituit în condiții administrative și nu au îmbrăcat forma dispozițiilor legale. Prin urmare, obiectivul tratamentului egal devine greu de îndeplinit. În prezent, ETUC luptă pentru schimbarea acestei situații. Consideră că deschiderea căilor legale pentru migranți nu este corectă de vreme ce acestea sprijină influxul de forță de muncă ieftină în Europa. Mai mult, acești migranți nu beneficiază de drepturile de care beneficiază angajații europeni.

În sesiunea finală a conferinței grupurile de lucru au prezentat rezultatele discuțiilor. Totodată, participanții au formulat recomandări privind organizarea activităților viitoare pentru continuarea eficientă a proiectului.